

Міністерство освіти і науки України
Економічний факультет ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)
Економічний факультет Київського національного університету ім. Т. Шевченка (Україна)
Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту національного університету
«Львівська політехніка» (Україна)
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту національного університету «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Київський національний університет технологій та дизайну (Україна)
Сумський національний аграрний університет (Україна)
Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка (Україна)
Національна академія управління (Україна)
Вища школа бізнесу у м. Домброва Гурніча (Республіка Польща)
Економічний факультет Технічного університету в Кошице (Словацька республіка)
JAIN (Deemed-to-be University), Кочі, Керала (Індія)
Економічний факультет Університету Мішкольца (Угорщина)
Політехнічний університет у м. Пожега (Республіка Хорватія)
Університет Яна Євангеліста Пуркіне в Усті-над-Лабем (Чеська республіка)
Західний університет імені Васіле Голдіш (Румунія)
Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія)
Державний університет Молдови (Республіка Молдова)
Університет North у м. Вараждин (Хорватія)
Рада молодих вчених економічного факультету УжНУ (Україна)
Асоціація студентів та випускників економічного факультету УжНУ (Україна)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

(21 квітня 2021 р., м. Ужгород)

Ужгород - 2021

УДК 330:336:005.95/96(043.2)

*Рекомендовано до друку та опублікування
Редакційно-видавничою радою
Ужгородського національного університету,
протокол № 3 від 25.05.2021 року.*

Редакційна колегія:

Готра В.В. – д.е.н., професор, заступник декана з наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Огородник В. О. – к.е.н., доцент ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Агій Я.Ю. – к.е.н., доцент ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 21 квітня 2021 р.) – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. – 116 с. ISBN 978-617-7825-39-4

Збірник укладено за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом», яка відбулася 21 квітня 2021 р. в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних проблем економіки, обліку, фінансів та управління персоналом.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 330:336:005.95/96(043.2)

ISBN 978-617-7825-39-4

© Автори тез, 2021
© ДВНЗ «УжНУ», 2021

СЕКЦІЯ 1

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Sivadas R.K., Ramesh A. Consumption expenditure and investment decisions of individuals: Micro perspective	7
Антощенко В. Формування і розвиток кооперації в молокопродуктовому комплексі	8
Білокурський Р., Євчук Х. Моделі інноваційного еколого-економічного розвитку	11
Готра В., Ковач А. Актуальні напрямки розвитку сільських територій України	12
Костьов'ят Г. Тенденція держави як регулятора соціально-економічних процесів	14
Маркович Ю. Сучасний стан та основні тенденції на ринку нерухомості України	15
Мулеса Е. Аналіз наповнюваності місцевих бюджетів під впливом пандемії Covid-19	17
Палійчук Є., Місяйло Я., Молнар Н. Розвиток «Зеленої» логістики в Україні	19
Пирог О., Катан В. Формування оптимальної секторної моделі розвитку національного господарства України	21
Сич О. Формування державної політики у сфері ревіталізації міст	23

СЕКЦІЯ 2

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Kubiniy V., Marhitich V., Kosovilka T. Innovative and absorption capacity of the regional economy	25
Slava S., Chynyak V. Econometric measuring of relationship between creative & cultural and economic parameters in Ukrainian regions	27
Tsetskhladze T., Khakhubia N., Tsetskhladze L. Adjara as an important destination for recreational tourism	30
Варга В. Взаємозв'язок між економічним розвитком регіону й діяльністю суб'єктів господарювання	33
Кубіній Н., Чекан І., Тізеш П. Культура як економічний ресурс розвитку регіону	35
Огородник В. Відповідальність суспільства за регіональний розвиток	37
Побережник Г. Інвестиційні інструменти стимулювання розвитку депресивних регіонів	38

СЕКЦІЯ 3

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ, ЗВІТНОСТІ І ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Вакаров В. Концепція аудиторського ризику	41
Вакарова Б. Підходи до оцінки ефективності експорту продукції деревообробних підприємств Закарпаття	42
Ганусич В. Функції екологічних витрат	44
Даньків Й. Підходи до відображення в обліку інвестицій за класифікаційними ознаками	46
Йолтуховська О., Копач Н. Кадровий консалтинг як засіб реалізація стратегії управління розвитком персоналу підприємства	47
Кесарчук Г. Економічна сутність та еволюція виникнення консалтингових послуг	49
Шевря Я. Обліково-аналітичне забезпечення системи управління ризиками на підприємстві	51

СЕКЦІЯ 4

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Poyda-Nosyk N. Impact of sectoral factors on the financial security of companies	54
Zaslavska O. Directions for strengthening the interaction of the banking and real sectors of the economy: foreign experience	56
Бачо Р. Оцінка тенденцій сучасного розвитку ринку кредитної кооперації України із застосуванням методу розділення суміші	57
Варцаба В. Особливості забезпечення фінансової стійкості банківської системи України та пріоритети реформування	59
Волощук М., Кампо Г., Чакій О. Новації податкового законодавства щодо оподаткування фізичних осіб-підприємців	61
Котик А. Передумови виникнення і розвитку фінансового інжинірингу	64
Осташ С. Сучасний стан розвитку банківської системи України	65
Пойда-Носик Н., Свадеба В. Social media marketing як елемент маркетингової діяльності страховика	68
Тимчак М., Мінкович В. Публічні закупівлі в сучасних реаліях вітчизняної економіки	69
Фурик І. Сутність і роль фінансової децентралізації в економічному розвитку регіонів	72
Чепелюк Г. Вплив грошово-кредитної політики на фінансову безпеку держави	74

Чубарь О., Легеза Н.

Цифровізація фінансової сфери в контексті стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року

77

СЕКЦІЯ 5

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ

Алексеев І., Грица С., Мазур А.

Соціально-економічні та фінансові чинники освітньої діяльності університетів в Україні

80

Травницька О., Галагурич В., Булеца Н.

82

Іноземне інвестування та соціально-економічний розвиток України

СЕКЦІЯ 6

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Tsinaridze R., Sarishvili A., Phutkaradze M.

Labor conditions for employees in the field of education in the Autonomous Republic of Adjara

84

Колісник Г.

Сучасна концепція оцінки кадрового консалтингу із використанням коучингових технологій

88

СЕКЦІЯ 7

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ НАДБАННЯ

Левкулич В.

Роль консалтингу у розвитку інноваційної діяльності підприємств готельно-ресторанної індустрії

92

Сіра Е.

Постпандемічний розвиток сфери гостинності

93

СЕКЦІЯ 8

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Онегіна В.

Дифузія інновацій у бізнес-середовищі

95

СЕКЦІЯ 9

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Газуда Л., Волощук Н., Сойма С.

Управлінський аспект розвитку аграрного брендингу

97

Газуда М., Турицька М.

Управлінські аспекти забезпечення ефективності функціонування сфери лісогосподарювання

98

Газуда С., Ерфан В., Индус К.

Управлінські принципи у сфері ведення органічного сільського господарства

100

Лавкай В.

Органічне виробництво як нові можливості для сільськогосподарських підприємств

102

СЕКЦІЯ 10

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Tsinaridze R., Tsetskhladze L., Bolkvadze L. Modern priorities of Georgia's foreign trade	105
Герзанич В., Петрецький І. Напрями інноваційного забезпечення розвитку сільських територій	111
Герзанич В., Шебештень Е. Вектори розвитку сільських територій України в сучасних умовах	113
Морозов В. Проблеми та перспективи сучасної біржової системи України	115

Consequently, in the conditions of unstable dynamics of the development of interaction between the banking and real sectors of the economy, it is extremely appropriate to adapt and implement the positive experience of foreign countries that have managed to ensure high rates of economic growth with the active participation of the banking sector and the state in this process.

References:

1. Tax-exempt special savings account // Wikipedia. – Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Tax-exempt_special_savings_account.
2. Vartsaba, V.I, Zaslavska, O.I. Suchasne bankivnytstvo: teoriya i praktyka: Navch. posibnyk [Modern banking: theory and practice: a textbook]. – Uzhhorod: Vydavnytstvo UzhNU «Hoverla», 2018. – 364 p.
3. Derenko, O.A. Mizhnarodnyy dosvid derzhavnoho rehulyuvannya ta pidtrymky maloho pidpryyemnytstva [International experience of state regulation and support of small business] / O. Derenko // Business Inform. – 2012. – № 5. – P. 95-97.
4. Dzyublyuk, O.V., Malakhova, O.L. Banky i pidpryyemstva: kredytni aspekty vzayemodiyi v umovakh rynkovoyi transformatsiyi ekonomiky: Monohrafiya [Banks and enterprises: credit aspects of interaction in a market transformation of the economy: a monograph]. – Ternopil: Vector, 2008. – 324 p.
5. Nemova, L.A. Ekonomyka Kanady v 2010-2011gg. i eonomicheskaya politika pravitel'stva [Economy of Canada in 2010-2011. and economic policy of the government]. – Retrieved from: <http://www.rusus.ru>.

*Роберт Бачо, д.е.н., професор
Закарпатський угорський інститут ім. Ф.Ракоці II, м. Берегово, Україна*

ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ РИНКУ КРЕДИТНОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДУ РОЗДІЛЕННЯ СУМІШІ

В сучасних умовах поглиблення економічних відносин важливу роль у розширенні доступу фізичних та юридичних осіб до фінансових послуг відіграють небанківські фінансові установи на ринках небанківських фінансових послуг. Негативні очікування погіршення економічної кон'юнктури в світі та Україні, зокрема, внаслідок негативного впливу коронавірусного захворювання, створюють нові виклики державному регулюванню на ринках НФП. Для встановлення чітких рекомендацій державними органами регулювання за ринками небанківських фінансових послуг, останнім необхідно вчасно визначати зміну кон'юнктури на досліджуваних ринках. Саме тому актуалізуються дослідження, присвячені науковому аргументуванню та встановленню процесів регресу та прогресу на ринках НФП.

Необхідно відмітити, що в дослідженні розглядається два типи розвитку – прогрес та регрес. Прогрес свідчить про якісну зміну показника в бік покращення, що в свою чергу не означає, що зростання значення центроїду кластера 2 порівняно з кластером 1 є свідченням прогресу. Конкретні узагальнення формуються з урахуванням економічної природи формування показника.

Формування гіпотези щодо одночасного існування кількох законів розподілу здійснюється шляхом розв'язування математичної задачі на розділення суміші, запропонованого до використання К. Пірсоном. Диференціальна та інтегральна функції розподілу суміші з двох компонент виражаються у вигляді лінійної комбінації нормальних розподілів, шляхом визначення певних параметрів, визначення яких здійснюється на основі методу моментів. Розділення сукупності значень на групи здійснюється за допомогою кластерного аналізу з використанням центроїдного зв'язку та методу Уорда. На завершення здійснюється багатовимірна кластеризація об'єктів за системою

показників для встановлення перебігу двох протилежних за своєю природою процесів – прогресу та регресу.

Продуктування бажаних результатів дослідження можуть бути отриманими з урахуванням означених цілей із виконанням їх у наступній послідовності: аналіз наукових та статистичних джерел щодо виділення показників для оцінки розвитку ринків НФП з одночасним формуванням системи показників для оцінки їх розвитку; встановлення законів розподілу значень для ринку кредитної кооперації; формування гіпотези про одночасне існування кількох законів розподілу для кожного з показників; розділення сукупності значень показників на групи шляхом розв’язування задачі на розділення суміші; побудова законів розподілу значень показника в кожному кластері; обчислення значення центроїдів у кожному кластері значень показника; визначення типу процесу розвитку для ринку кредитної кооперації – прогресу чи регресу, побудова дендограми розшарування значень показників; згрупування показників та здійснення щодо них кластерного аналізу, виділення кластерів, визначено значення їх центроїдів; визначення типу процесу розвитку для визначених ринків НФП, побудова дендограми розшарування об’єктів по кластерах

На основі наукового доробку Малярець [1, с.134-136] здійснено побудову закону розподілу значення для ринку кредитної кооперації. Підтвердження чи спростування існування однорідності чи неоднорідності масиву статистичної вибірки здійснюється через розрахунок нормального розподілу для вибраних показників ($k_1 - k_{13}$).

Сукупність статистичної інформації для проведення дослідження отримана шляхом узагальнення первинної інформації, що збирається та публікується на офіційному сайті органу, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні (Нацкомфінпослуг) за 2006-2018 рр.

Проведені розрахунки довели, що на ринку кредитного кооперування простежується наявність двох кластерів: кластер 1 вміщує хронологічні рамки 2006 р. та 2013-2018 рр., а кластер 2 – період 2007-2012 рр. На основі порівняння значень центроїдів показників кожного з кластерів здобувач доходить висновку, що розвиток ринку кредитної кооперації України характеризувався регресом у 2006 р., прогресом у 2007-2012 рр. і знову регресом у 2013-2018 рр.

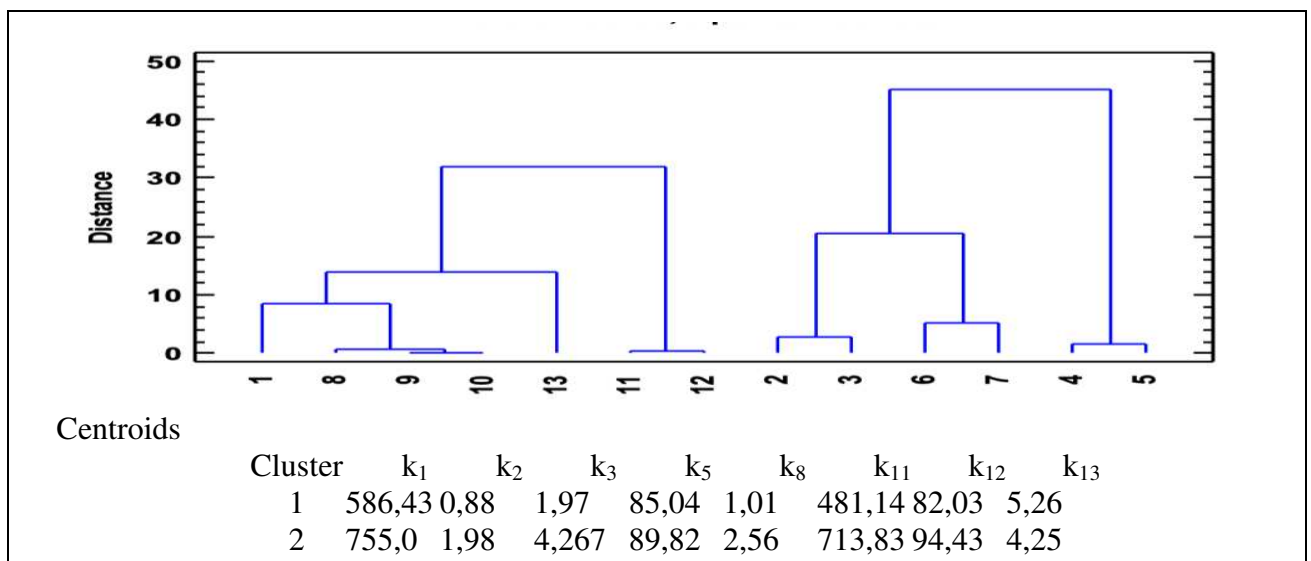

Рис. 1. Результати аналітичного підходу до визначення процесів розвитку на ринку кредитної кооперації

Таким чином, на основі запропонованого аналітичного підходу для встановлення перебігу процесів на ринку кредитної кооперації, який передбачає кількісну оцінку

ключових показників функціонування даного ринків шляхом розділення сукупності значень на групи за допомогою кластерного аналізу та проведення багатовимірної кластеризації об'єктів за системою показників, а також здійснення якісної характеристики рівня розвитку вибраних показників на основі визначення граничних значень останніх з використанням методів багатовимірного кластерного аналізу, критерію Пірсона, методу Уорда, математичної статистики і прийомів (узагальнення, групування, порівняння), що визначено закономірності прогресу та регресу на ринку кредитної кооперації в умовах реалізації політики Нацкомфінпослуг щодо діяльності кредитних спілок та захисту прав споживачів НФП.

Список використаних джерел:

1. Малярець Л.М. Вимірювання ознак об'єктів в економіці: методологія та практика / Л.М. Малярець. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 384 с.

*Віра Варцаба, д.е.н., професор
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ПРІОРИТЕТИ РЕФОРМУВАННЯ

Потужні зовнішні ризики з якими стикається весь світ, пов'язані із різким зростанням волатильності глобальної економіки, яке спричинене поширенням коронавірусної пандемії, вимагає відповідного реагування та прийняття радикальних заходів національного рівня з метою запобігання шокowego впливу на національні економіки. В Україні, крім того, триває гібридна агресія з боку Росії, яка додатково формує власні виклики щодо дестабілізуючого впливу на економічний розвиток.

В умовах загрози світової фінансово-економічної кризи особливо важливим завданням є забезпечення стійкості фінансової системи країни. Бо саме фінансовий ринок разом із основним фінансовим посередником – банківською системою є джерелом прояву турбулентних процесів, які можуть спричинити негативний вплив на стан економіки та спровокувати виникнення кризи.

Саме тому, одним із основних завдань Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року визначено забезпечення фінансової стабільності та генези фінансового ринку. У зв'язку з цим, забезпечення стійкості банківської системи як головного фінансового агента держави в умовах турбулентності фінансового ринку набуває особливої значущості.

Водночас, незважаючи на те, що стабільність банківської системи є безсумнівно визначальною для забезпечення фінансової стійкості економіки, з цієї ж причини вона перебуває під впливом широкого комплексу як внутрішніх так і зовнішніх факторів, які впливають на її стійкість та стабільність функціонування.

На думку Національного банку України, яка відображена у Звіті про фінансову стабільність за 2020 рік «Український банківський сектор продемонстрував стійкість до коронакризи: банки високоліквідні, прибуткові, добре капіталізовані, мають достатній запас міцності, щоб належним чином виконувати свої функції та підтримати економіку кредитними ресурсами. Уперше в історії під час кризи банки не стали фактором посилення економічної нестабільності, а навпаки – підтримують бізнес і сприяють відновленню економічного зростання» [1];

Однак, вивчення стану банківського сектору України засвідчив, що факторами ризику щодо забезпечення високого рівня стійкості фінансової системи залишаються [2,3]:

- вкрай повільне відновлення банківського кредитування;
- висока питома вага проблемних кредитів у кредитному портфелі банків;

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(21 квітня 2021 р., м. Ужгород)

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Ум.друк.арк. 6,74. Обл.вид.арк. 8,57.
Зам. №26. Наклад 100 прим.

Редакційно-видавничий відділ
видавництва УжНУ «Говерла»
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89
dep-editors@uzhnu.edu.ua

Видавництво УжНУ «Говерла».
88000, м.Ужгород, вул.Капітульна, 18.
E-mail: goverla-print@uzhnu.edu.ua

*Свідоцтво про внесення до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т № 32 від 31 травня 2006 року*